

WOO-IV.4240.720.2017.MW.5

Burmistrz Opatówka
Pl. Wolności 14
62-860 Opatówek

OPINIA

Na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 i 3a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017 r., poz. 1405), dalej ustawy ooś,

postanawiam wyrazić opinię,

że dla przedsięwzięcia polegającego na kontynuowaniu wydobywania kopalin metodą odkrywkową ze złoża surowców ceramiki budowlanej „Cienia” na działkach o nr ewid.: 14/1 15/1, 16/1, 17/2, 17/3, 18/2, 18/3, 19/2, 20/2, 21/2 obręb Cienia I oraz 967/5 i 957/8 obręb Opatówek, gmina Opatówek, nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wskazuję na konieczność uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następujących warunków:

1. Wszelkie prace naprawcze i konserwacyjne oraz tankowanie maszyn pracujących w zakładzie górniczym wykonywać poza terenem kopalni.
2. Pracę na terenie kopalni ograniczyć do pory dnia tj. do godzin 6.00-22.00.

14.07.2017 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu wpłynęło wystąpienie Burmistrza Opatówka z 12.07.2017 r., znak: PPK.6220.9.1.2017 w sprawie wyrażenia opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Do wystąpienia dołączono: kopię wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, kartę informacyjną przedsięwzięcia, dalej k.i.p., wraz z załącznikami oraz informację o braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z 09.08.2017 r. wezwał inwestora do uzupełnienia k.i.p. Uzupełnienie wpłynęło do tut. organu 29.08.2017 r.

Burmistrz Opatówka zakwalifikował planowane przedsięwzięcie do przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 40 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71). Wobec powyższego przedmiotowe przedsięwzięcie zaliczono do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony.

Biorąc pod uwagę kryteria wymienione w art. 63 ust. 1 ustawy ooś, przeanalizowano: rodzaj, cechy i skalę przedsięwzięcia, wielkość zajmowanego terenu, zakres robót związanych z jego realizacją, prawdopodobieństwo, czas trwania, zasięg oddziaływania, możliwości ograniczenia oddziaływania oraz odwracalność oddziaływania, powiązania z innymi przedsięwzięciami, a także wykorzystanie zasobów naturalnych, różnorodność biologiczną, emisję i uciążliwości związane z eksploatacją przedsięwzięcia, gęstość zaludnienia wokół przedsięwzięcia oraz usytuowanie przedsięwzięcia względem obszarów

wymagających specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszarów Natura 2000.

Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na eksploatacji odkrywkowej surowców ceramiki budowlanej (surowców ilastych i piasków schudzających) ze złoża „Cienia”. Jak wynika z k.i.p. eksploatacja tego złoża prowadzona jest od ok. 80 lat. Przedsięwzięcie obejmie jego dalszą odkrywkową eksploatację. Całkowita powierzchnia złoża wynosi 12,96 ha, natomiast planowaną eksploatacją objęte zostanie ok. 7 ha złoża. W celu kontynuacji eksploatacji utworzony zostanie nowy obszar górniczy „Cienia I” o powierzchni 8 ha. Przewiduje się roczne wydobycie kopaliny na poziomie do 8 tys. m³. Według zatwierdzonego w roku 1998 dodatku do projektu zagospodarowania złoża „Cienia” w złożu tym było 275 400 m³ surowców ilastych i 76 300 m³ piasków schudzających. Natomiast według stanu na grudzień 2016 r. w złożu tym było 193 360 m³ surowców ilastych i 28 400 m³ piasków schudzających. W przypadku konieczności usunięcia nakładu zostanie on przewieziony na zwałowiska, a następnie zostanie wykorzystany do rekultywacji wyrobiska. Od działek sąsiednich nienależących do inwestora zachowane zostaną pasy ochronne.

W k.i.p. i jej uzupełnieniu szczegółowo przedstawiono opis budowy geologicznej i warunków występowania wód w złożu i historii jego eksploatacji. Budowa złoża jest mocno zaburzona procesami glaciotektonicznymi. Zmienności dotyczące miąższości kopaliny, grubości przerostów i soczewek piasków z wodą są znaczne już na odcinkach 10 m. W wyniku przeprowadzonych prac geologicznych stwierdzono występowanie na przedmiotowym obszarze utworów reprezentowanych przez: seria złożowa - ility, gliny zwałowe, piaski schudzające; utwory nadkładu - gleba, ility, glina piaszczysta, nasyp antropogeniczny; utwory podścielające - piaski drobnoziarniste, glina piaszczysta. Złoże „Cienia” budują trzyczędowe ility i mułki zaliczane do tzw. iłłów poznańskich oraz czwartorzędowe ility i mułki zastoiskowe. Kopalina towarzysząca są czwartorzędowe piaski drobno i średnioziarniste. Miąższość wydzielonego złoża iłłów w granicach bilansowych waha się od 0 do 17,3 m. Miąższość wydzielonego złoża piasków schudzających w granicach bilansowych waha się od 0 do 13,9 m. Serię złożową można uznać za częściowo zawodnioną. W uzupełnieniu k.i.p. inwestor wskazał, iż z kilkuletnich obserwacji kopalni wynika, iż nastąpiło znaczne obniżenie lustra wody gruntowej, które jednak nie było wynikiem prowadzenia odwodnienia kopalni, a najprawdopodobniej mniejszymi opadami w tym regionie oraz zwiększonym poborem wody ze studni głębinowych na rzecz aglomeracji kaliskiej i pobliskiego regionu upraw rolno-ogrodniczych. Zczerpywanie wód gruntowych w kopalni następowało sporadycznie, gdy w bryle iłłowej złoża otwierane były soczewy piasków z wodą o nieznacznym ciśnieniu. Inwestor wykazał, iż taka sytuacja może się powtórzyć. Ponadto prowadzone było odwanianie wód opadowych z wyrobiska iłłowego. Na skutek obniżenia wody gruntowej dno piaskowni w południowo-zachodniej części kopalni jest suche. Eksploatacja 3-go piętra złoża nie będzie wymagała prowadzenia odwodnienia. Biorąc pod uwagę przyjęte przez inwestora rozwiązania stwierdzono, że realizacja zamierzenia inwestycyjnego nie naruszy reżimu wód i nie wpłynie ujemnie na stosunki wodne w sąsiedztwie złoża, nie przewiduje się także powstania leja depresji i obniżenia zwierciadła wód podziemnych w rejonie przedsięwzięcia.

W związku z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia nie przewiduje się poboru wód, ani konieczności stosowania nośników energii, w tym energii cieplnej, poza paliwami niezbędnymi do napędu maszyny urabiającej oraz środków transportu. Na terenie kopalni pracować będą 3 osoby. Na terenie kopalni nie przewiduje się lokalizacji zaplecza socjalnego. Złoże „Cienia” jest eksploatowane na potrzeby produkcyjne pobliskiej Cegielni Cienia, gdzie znajdują się pomieszczenia biurowe, socjalne i magazynowe wykorzystywane przez osoby pracujące na terenie kopalni. Nie przewiduje się powstawania ścieków przemysłowych. Z uwagi na dużą powierzchnię złoża i częściowo nieprzepuszczalne ilaste podłoże kopalni wody opadowe mogą być częściowo odprowadzane przy użyciu pomp do dwóch zbiorników przy Cegielni Cienia i wykorzystywane do nawilżania surowca ilastego na hałdzie technologicznej. Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy o oś odpady

wytwarzane podczas eksploatacji inwestycji będą magazynowane na terenie Cegielni Cienia i odbierane przez uprawnione podmioty celem dalszego ich zagospodarowania. Na terenie kopalni wykorzystywany będzie wyłącznie sprzęt sprawny technicznie. Ponadto wszelkie prace naprawcze i konserwacyjne oraz tankowanie maszyn pracujących w zakładzie górniczym wykonywane będą poza terenem kopalni, na utwardzonym placu przy warsztacie mechanicznym Cegielni Cienia. Powyższe założenia inwestora w związku z tym, że stanowią działania ograniczające ewentualny negatywny wpływ na środowisko gruntowo-wodne, zostały zawarte w warunku realizacji przedsięwzięcia. Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzono, iż przy zastosowaniu planowanych rozwiązań chroniących środowisko, przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne.

Biorąc pod uwagę skalę planowanego przedsięwzięcia, jego lokalizację oraz planowaną technologię wydobywania w odniesieniu do zapisów art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. a, d oraz i ustawy o os stwierdzono, że planowane przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na obszary wodno-błotne oraz inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych i obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód oraz wody powierzchniowe. Przedsięwzięcie zlokalizowane zostanie poza obszarami głównych zbiorników wód podziemnych. Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. k ustawy o os stwierdzono, iż planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 81 o dobrym stanie ilościowym i chemicznym, niezagrażonej nieosiągnięciem celów środowiskowych dla niej wyznaczonych. Ponadto przedsięwzięcie będzie realizowane w zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych o kodzie PLRW60001618467 „Trojanówka do Pokrzywnicy” o statusie „naturalna część wód”, złym stanie, zagrożonej nieosiągnięciem celów środowiskowych. Biorąc pod uwagę rodzaj przedsięwzięcia, stosowaną technologię oraz planowane rozwiązania chroniące środowisko gruntowo-wodne, nie przewiduje się jego negatywnego oddziaływania na Jednolite Części Wód Powierzchniowych i Jednolite Części Wód Podziemnych. W związku z powyższym należy uznać, że realizacja inwestycji nie będzie miała negatywnego wpływu na osiągnięcie celów środowiskowych określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Teren planowanej inwestycji sąsiaduje z gruntami rolnymi, zadrzewionymi oraz Cegielnią Cienia. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w odległości ok. 30 m na północny-wschód od granicy działki kopalni. Wszelkie prace odbywać się będą wyłącznie w porze dziennej. Powyższe założenie przyjęte przez inwestora zostało uwzględnione w warunkach realizacji przedsięwzięcia wskazanych w niniejszej opinii. Złoże eksploatowane będzie tak jak dotychczas przy pomocy jednej koparki łyżkowej. Ponadto przy Cegielni Cienia pracuje koparka wielonaczyniowa oraz lokomotywa spalinowa (maksymalnie 3 godziny ciągu pracy w ciągu dnia). Piaski są wyładowywane na hałdę technologiczną przy Cegielni Cienia, a nastąpienie transportem liniowym (elektrycznym) są przemieszczane do budynku Cegielni. Surowce ilaste są wybierane koparką w kilku miejscach wyrobiska ilowego, ładowane na samochód ciężarowy i przewożone na hałdę technologiczną, przy której zamontowane jest szerokie torowisko z koparką wielonaczyniową i torowisko transportowe lokomotywy z zestawem 8 wózków kolebowych. Transport kopaliny odbywać się będzie przy pomocy jednego samochodu ciężarowego, który wykona maksymalnie 14 kursów w ciągu dnia. Dojazd do wszystkich części złoża jest i będzie zapewniony z wykorzystaniem wyłącznie dróg wewnętrznych na terenie kopalni i Cegielni Cienia. Wjazd i wyjazd z terenu kopalni znajduje się na gruncie własnym w pobliżu zabudowań Cegielni. Pace wykonywane będą tylko 3 miesiące w roku (w okresie suchym letnim) na 1 zmianę. Natomiast stała dostawa surowców do cegielni z wykorzystaniem 2 hałd technologicznych (piasków oraz surowców ilastych) będzie mogła być prowadzona przez min. 8 miesięcy w roku. Nie przewiduje się przerobu kopaliny na terenie złoża. Nie będą instalowane żadne dodatkowe urządzenia emitujące hałas lub zanieczyszczenia do powietrza. Jak wskazano w k.i.p. rozprzestrzenianie się hałasu ograniczone będzie przez skarpy stałych zwałowisk nadkładu (o wysokości do 3 m), skarpy stałe w kopalni Cienia oraz jej skarpy boczne, o wysokościach 3-20 m (dotyczy maszyn pracujących na niższych poziomach roboczych kopalni). Z załącznika graficznego dołączonego do uzupełnienia k.i.p.

wynika, iż skarpy stałe (końcowe) zlokalizowane są m.in. od strony północno-wschodniej kopalni tj. od strony najbliższej zabudowy mieszkaniowej. Biorąc pod uwagę eksploatację kopaliny wyłącznie w porze dziennej, niewielki ruch pojazdów i maszyn po terenie inwestycji oraz fakt iż planowane przedsięwzięcie stanowi kontynuację już prowadzonej działalności, stwierdzono, iż realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia może wiązać się z niewielką zmianą wielkości emisji hałasu i warunków akustycznych na terenach położonych wokół planowanej inwestycji, jednak jego funkcjonowanie nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach wymagających ochrony akustycznej.

Źródłem emisji substancji do powietrza będą procesy związane z wydobyciem kopaliny oraz procesy spalania paliw w silnikach sprzętu stosowanego do eksploatacji i transportu kopaliny. Emisja ta będzie miała charakter niezorganizowany. Teren planowanego przedsięwzięcia jest rozległy. Ruch pojazdów odbywać się będzie wyłącznie po własnych drogach wewnętrznych. Kopalina wydobywana będzie w stanie naturalnej wilgotności. Z uwagi na rodzaj przedsięwzięcia, niezorganizowany charakter emisji oraz fakt, iż przedmiotowe przedsięwzięcie stanowić będzie kontynuację już prowadzonej działalności stwierdzono, iż eksploatacja złoża nie będzie miała istotnego wpływu na jakość powietrza w rejonie przedsięwzięcia. Nie przewiduje się przeróbki ani przesiewu kopaliny na terenie inwestycji. Odnosząc się do zapisów art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o oś na podstawie przedstawionych informacji należy uznać, iż funkcjonowanie planowanego przedsięwzięcia nie będzie stanowić zagrożenia dla jakości powietrza w rejonie zainwestowania.

W k.i.p. wskazano, iż w sąsiedztwie przedmiotowego złoża nie występują inne udokumentowane i eksploatowane złoża kopaliny. Uwzględniając powyższe, odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 3 lit. f ustawy o oś stwierdzono, iż w fazie eksploatacji nie przewiduje się istotnych powiązań z innymi przedsięwzięciami ani kumulowania się oddziaływań planowanego przedsięwzięcia z oddziaływaniem innych przedsięwzięć.

W odniesieniu do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit b, c, g, h oraz j ustawy o oś biorąc po uwagę rodzaj i lokalizację przedsięwzięcia na terenie eksploatowanej już kopalni surowców ilastych nie przewiduje się jego wpływu na obszary o krajobrazie historycznym, kulturowym i archeologicznym. Przedsięwzięcie zlokalizowane zostanie poza obszarami wybrzeży i środowiska morskiego, obszarami górkimi, obszarami o dużej gęstości zaludnienia oraz uzdrowiskami i obszarami ochrony uzdrowiskowej. Ze względu na zachowanie odpowiednich odległości od gruntów sąsiednich, nie przewiduje się negatywnego wpływu planowanego przedsięwzięcia na tereny sąsiednie.

Z uwagi na rodzaj i skalę planowanego przedsięwzięcia, odnosząc się do zapisów art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy o oś należy stwierdzić, że realizacja przedsięwzięcia nie będzie wiązała się z ryzykiem wystąpienia poważnych awarii przy uwzględnieniu użytych substancji i stosowanej technologii. Ze względu na położenie geograficzne przedsięwzięcie nie jest zagrożone ryzykiem katastrofy naturalnej, w szczególności w wyniku wystąpienia: susz, trzęsień ziemi, powodzi, osuwisk itp. ani katastrofy budowlanej. Ponadto z uwagi na rodzaj i charakter przedsięwzięcia nie będzie ono wpływać na zmiany klimatyczne w skali globalnej. Przedsięwzięcie z uwagi na charakter odporne będzie także na zmiany klimatu (w tym na opady deszczu, upały, itp.), a w sezonie zimowym nie przewiduje się wydobycia kopaliny, w związku z czym przedsiębiorca może dostosować wydobycie w tym czasie, do panujących warunków klimatycznych.

Uwzględniając kryteria, o których mowa w art. 63 ust.1 pkt 1 lit. c ustawy o oś należy stwierdzić, iż eksploatacja przedsięwzięcia nie będzie wiązała się z nadmiernym wykorzystaniem zasobów naturalnych oraz wpływem na różnorodność biologiczną. Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. e ustawy o oś na podstawie przedstawionych materiałów stwierdzono, że teren przeznaczony pod przedsięwzięcie zlokalizowany jest poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r., poz. 2134, z późn. zm.), a najbliższym położonym obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Śwędni PLH300034, oddalony o 5,4 km od inwestycji. Przedmiotowe przedsięwzięcie na powierzchni 7 ha będzie zlokalizowane na

terenie obecnie eksploatowanego złoża, a na powierzchni 5,96 ha na gruntach ornych, sadowniczych oraz na ugorach. W skarpach nie ma gniazd brzegówek. Tereny zadrzewione nie są obecnie przeznaczone do wycinki. Z k.i.p. wynika, że podczas wizji terenowych przeprowadzonych w maju 2017 r. stwierdzono obecność: ropuchy szarej, żabę trawną, jaszczurkę zwinkę, a z ptaków świergotki polne, świergotki drzewne, sroki, słowika rdzawego, wróble, cierniówkę, śpiewaka. Stwierdzono także obecność 5 gniazd ptaków na drzewach. Z przedstawionych w dokumentacji informacji wynika, że prace eksploatacyjne prowadzone są w części kopalni i stopniowo obejmują nowe tereny. Funkcjonowanie kopalni zaplanowane jest na co najmniej 25 lat.

Mając na względzie lokalizację przedsięwzięcia poza obszarami chronionymi, brak konieczności wycinki drzew oraz charakter planowanego przedsięwzięcia polegającego na kontynuacji prowadzonej obecnie eksploatacji gliny, nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze, w tym na różnorodność biologiczną, rozumianą jako liczebność i kondycję populacji występujących gatunków, w szczególności gatunków chronionych, rzadkich lub ginących oraz ich siedliska. Realizacja przedsięwzięcia nie wpłynie także na obszary chronione, a w szczególności na siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 Dolina Śwędni, ani pogorszenia integralności obszaru Natura 2000 lub powiązania z innymi obszarami. Ponadto przedsięwzięcie nie spowoduje utraty i fragmentacji siedlisk oraz nie wpłynie na krajobraz, korytarze ekologiczne i funkcję ekosystemu.

Zgodnie z art. 63 ust. 1 pkt 3 ustawy ooś przeanalizowano zasięg, wielkość i złożoność oddziaływania, jego prawdopodobieństwo, czas trwania, częstotliwość i odwracalność, możliwości ograniczenia oddziaływania, a także możliwość powiązań z innymi przedsięwzięciami ustalono, że realizacja planowanego przedsięwzięcia nie pociągnie za sobą zagrożeń dla środowiska i przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

Z uwagi na skalę i charakter planowanych zmian oraz stopień złożoności oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz brak negatywnego wpływu na obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt, ich siedlisk lub siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu dla przedmiotowego przedsięwzięcia w toku postępowania w sprawie zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu

Grażyna Smolibowska-Hruszka
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowiska

Otrzymuje:

1. Adresat (ePUAP)
2. aa

Do wiadomości:

1. Inwestor: Cegielnia Cieni i Sieradzcy Spółka Jawna, Cienia I 4, 62-860 Opatówek

Upierzmię proszę o poinformowanie pozostałych stron postępowania o niniejszej opinii.